

UITNODIGING & PROGRAMMABOEKJE

5e werkbijeenkomst
'NOORDZEE 2050 GEBIEDSAGENDA'

DATUM
do 6 februari 2014

TIJD
12.00 – 16.30 uur
[let op gewijzigde tijden!]

LOCATIE
Kantine Visafslag Scheveningen
(Visafslagweg 1, 2583 DM Scheveningen)

Doel van de bijeenkomst

- Aanscherpen verhaallijn natuur, cultuur, voedsel, zee & kust recreatie en toerisme, plus de gebiedsvertaling naar de Noordzee aan de hand van pitches, presentaties en tekenen
- Bespreken concept tekst van de natuurambitie Noordzee 2050+ van EZ
- Toetsen redeneerlijn en concept analyse over ambitie, kansen, opgaven en maatregelen voor de Gebiedsagenda (met huidige beleidskader als achtergrond)
- Vaststellen “blinde vlekken” die voor de Gebiedsagenda nog moeten worden ingekleurd

Huiswerk

Opdracht 1

Lees de concept tekst voor de Natuurambitie van EZ en denk na over het klimaat in 2050 en wat dat betekent voor de zee en het ruimtegebruik

Opdracht 2

Lees het discussiemateriaal over natuur en voedsel

Opdracht 3

Denk na over toerisme, cultuur en recreatie in 2050: wat is de ambitie en wat is de opgave?

Programma

11.30 – 12.00 inloop

12:00-15:30 uur

1. Feestelijke opening 1e jubileum bijeenkomst met een broodje
2. In de hot chair – pitch jezelf naar de toekomst!
Met in ieder geval bijdragen van:
Andrea Otte/Will Brouwers:
cultureel erfgoed – “wrecks in situ”
Mike Mannaart:
zee&kust – wrakken voor natuur
Klaas Koch/Remy Luttik:
wrakduiken – de lol en kennis van ons erfgoed
Jeroen Vis/Marleen Wijnstok:
natuurambitie Noordzee van EZ
Maarten Platteeuw/Lodewijk Abspoel:
zeevogels van de Noordzee
Wilbert Schermer Voest:
visie op voedsel
Wim van Urk:
hard substraat

3. Volksvermaak: Noordzeefilm

4. Discussie en aan de slag met kaarten en teksten

15:30-16:30 uur

5. Visserspraatjes: tijd om te netwerken

Achtergrond voor tekst in de Noordzee 2050

Gebiedsagenda

Elk menselijk gebruik van de zee heeft consequenties voor het ecosysteem. In hoeverre die consequenties negatief of significant zijn, waar ze zich voordoen en of we dat snappen/weten is per activiteit verschillend. Olievervuiling en het effect op zeevogels is eenvoudiger te zien dan geluid onder water van scheepsschroeven, - motoren en heigeluid voor het plaatsen van windturbines. Terwijl we hebben een 'goede milieutoestand' hebben afgesproken. Om de natuur op zee te beschermen wijzen we natuurgebieden aan waar bepaalde activiteiten, zoals visserij met bodemberoering niet of veel minder mag. Ook andere ruimteclaims, zoals windmolens op zee, zorgen er voor dat bepaalde gebruiksvormen daar niet meer kunnen plaatsvinden, zoals scheepvaart en recreatief gebruik. Die activiteiten zullen zich verplaatsen. In sommige delen/op sommige plekken van de zee wordt het dus minder druk, verandert de vorm van gebruik of neemt de druk op het ecosysteem af, terwijl die in andere delen toeneemt.

Toekomst natuur en voedsel "Building with de Noordzee natuur"

- Niet alleen het beschermen van natuur en milieu, het ombuigen van verlies aan biodiversiteit naar herstel, het vrijwaren van mariene gebieden van bepaald gebruik, en grip krijgen op cumulatie van effecten van gebruikers (een strategie die de randvoorwaarden stelt/condities schept waardoor het Noordzee-ecosysteem zich kan herstellen), maar ook versterken biodiversiteit en ecologie (dit levert in potentie onder andere ook een bijdrage aan de voedselvoorziening op lange termijn). Leefgebieden onderling verbonden laten zijn, klimaatbestendigheid en juiste duurzame ligging van mariene beschermde gebieden.
- Er is ruimte in de regelgeving voor het aanleggen van (kunstmatig) hard substraat, maar het initiatief daarvoor komt niet uit de markt. Nieuwe vormen van voedsel uit de zee door kweek van vis, wieren en algen en schaaldieren en 'vergeten vis' of nieuwe soorten op de eettafel: er is ruimte voor de visserij, door slimme samenwerking en multifunctioneel gebruik van ruimte waar dat kan.

Toekomst cultuur, bestuur en zee&kust en van het bestuurlijke arrangement.

- Geen activiteit op zee, zonder dat het gaat om de mensen op land. Het bestuurlijke arrangement ontbreekt vanwege de historische verantwoordelijkheidsverdeling. Doordat het Rijk alleen bevoegd gezag is op zee, vindt de bestuurlijke interactie tussen land en zee alleen plaats via de thema's kustverdediging, havens en visserij. De verbinding van land en zee lijkt een Europese vereiste te worden bij planologische besluitvorming. Beleidsvorming voor cultureel erfgoed onder water wint aan kracht met de gevraagde ratificatie van het UNESCO onderwater cultureel erfgoed verdrag. Voor toerisme/recreatie op zee en de kust is er geen actief Rijksbeleid. Hoewel de Noordelijke provincies een Energy Valley opzetten, is er momenteel geen gekoppelde integrale ontwikkeling van zee en land.
- Het thema van de verbinding van land en zee is een kans om de maatschappij in den brede meer te betrekken bij de zee en het besef van de maritieme natie levend te houden. Recreatie en toerisme zijn banenmotoren zijn voor de toekomst, aansluiting van onderwijs is gewenst. Nieuwe ontwikkelingen op zee worden in de toekomst niet meer als bedreiging voor de kuststreken gezien (maatschappelijke discussie over wind binnen de 12 mijl), maar juist als een kans om Nederland sterker te maken. Voorwaarde is dan om bestuurders en burgers hierbij te betrekken, waar tot nu toe de meeste interactie is tussen vergunningaanvragers en de vergunningverleners.

Toekomst kusttoerisme

De Noordzeekust is het belangrijkste toeristengebied van Nederland. Vooral voor de Nederlandse en Duitse toerist. Om die positie te behouden moet 'de kust' aantrekkelijk en onderscheidend blijven. Grootste concurrentie komt uit het Middellandse Zeegebied, waar de vakanties (en vluchten) goedkoop zijn en er zongarantie is. Een belangrijke trend om op in te spelen heeft te maken met de vergrijzing. De oudere groep heeft andere wensen, en met name mobiliteit speelt een belangrijke rol. Voor het strand betekent dat bijvoorbeeld: Minder lang lopen van parkeerplaats naar het strand. Of andere vormen van logistiek. (busshutles, kabelbaan, bagagevervoer, of meer verhuur op het strand.) Maar ook rolstoelvriendelijke paden (tot op het strand) en andere voorzieningen voor mensen met een beperking. Een andere trend die de kust opzoekt is de opkomst van het wellnesstoerisme. In Nederland staat dit nog in de kinderschoenen.

Verkiezing Schoonste Strand van Nederland

Natuurlijke liefhebbers, zonzonbidders en feestgangers: iedereen houdt van een schoon strand. Vanaf 2002 organiseert NederlandSchoon de jaarlijkse verkiezing Schoonste Strand van Nederland. Hiermee willen we gemeenten, paviljoenhouders en strandbeheerders stimuleren hun strand schoon te maken én te houden. Sinds 2002 zijn de Nederlandse stranden ruim twee keer zo schoon geworden, een bewijs dat de aanpak werkt!

Winnaar Schoonste Strand 2013: Domburg

Eind augustus is Domburg uitgeroepen tot Schoonste Strand van 2013, op de voet gevolgd door de gemeenten Nieuwvliet en Noord-Beveland. In de Schoonste Stranden Top 10 van NederlandSchoon worden maar liefst 9 plekken door Zeeuwse stranden bezet. Domburg, Nieuwvliet en Noord-Beveland voeren met vrijwel gelijke scores de lijst aan. De enige 'vreemde eend in de bijt' is het strand van Julianadorp bij Den Helder, met een 5e plaats. Dat is tegelijkertijd ook de grootste stijger van dit jaar. Verder zijn Groede, Oostkapelle, Zoutelande, Cadzand-Bad, Breskens en Vrouwenpolder in de top 10 te vinden. En wat niet meer voor mogelijk werd gehouden is dit jaar toch weer gebeurd: met een gemiddelde van 9,8 zijn de Nederlandse stranden nóg schoner dan vorig jaar.

Discussiemateriaal 6 februari

Harde substraten zijn hotspots van hoge biodiversiteit zijn hotspots van hoge biodiversiteit die totaal verschillen van de zandige omgeving van de rest van de Noordzee. Op ons deel van de Noordzee hebben we te maken met biogene substraten, natuurlijke harde substraten als grind en stenen, en kunstmatige riffen. Biogene substraten zijn tegenwoordig alleen nog schelpenbanken de grote veenpakketten en oesterbanken zijn verdwenen. Grind en stenen vinden we op de Klaverbank en verspreid op de Borkumse stenen, deels zijn deze mogelijk (onder het zand) verdwenen. Kunstmatig hard substraat enerzijds het toevallige resultaat van menselijke activiteiten (een groot aantal verspreide wrakken en olie- en gasplatforms. Het aantal objecten kan enorm gaan toenemen als gevolg van de groeispurt van de windparken met hun palen en steenfunderingen). Anderzijds kan hard substraat met het primaire doel natuurontwikkeling aan het mariene milieu worden toegevoegd: kunstriffen.

Hoe gaan we daarmee om vanuit natuur en voedsel? Dat kun je alleen goed beantwoorden vanuit de schaal van het internationale ecosysteem Noordzee:

- Hoogste prioriteit vanuit ecosysteem hebben de biogene substraten: deze zijn specifiek voor de zuidelijke Noordzeebodem en erg zeldzaam geworden of verdwenen. Zij vormen de basis voor een gezond robuust voedselweb, waar oude vissen paaien en kraamkamer voor jonge vis. Er kan weer uit worden geoogst als er voldoende van is. Herintroductie wordt verkend
- Dan komen de natuurlijke grind- en steengebieden: deze verhouden zich goed met visserij die niet de bodem beroert. Het zijn ook kraamkamers voor jonge vis en waar grote oude vissen zich kunnen voortplanten. Voor een duurzaam visstandbeheer, opbrengst én natuur is het daarom verstandig delen te sluiten voor visserij. Dit bepaal en regel je samen met je buurlanden, wetenschap en vissers zelf.
- Wrakken, mijnbouwinstallaties en windturbines zijn

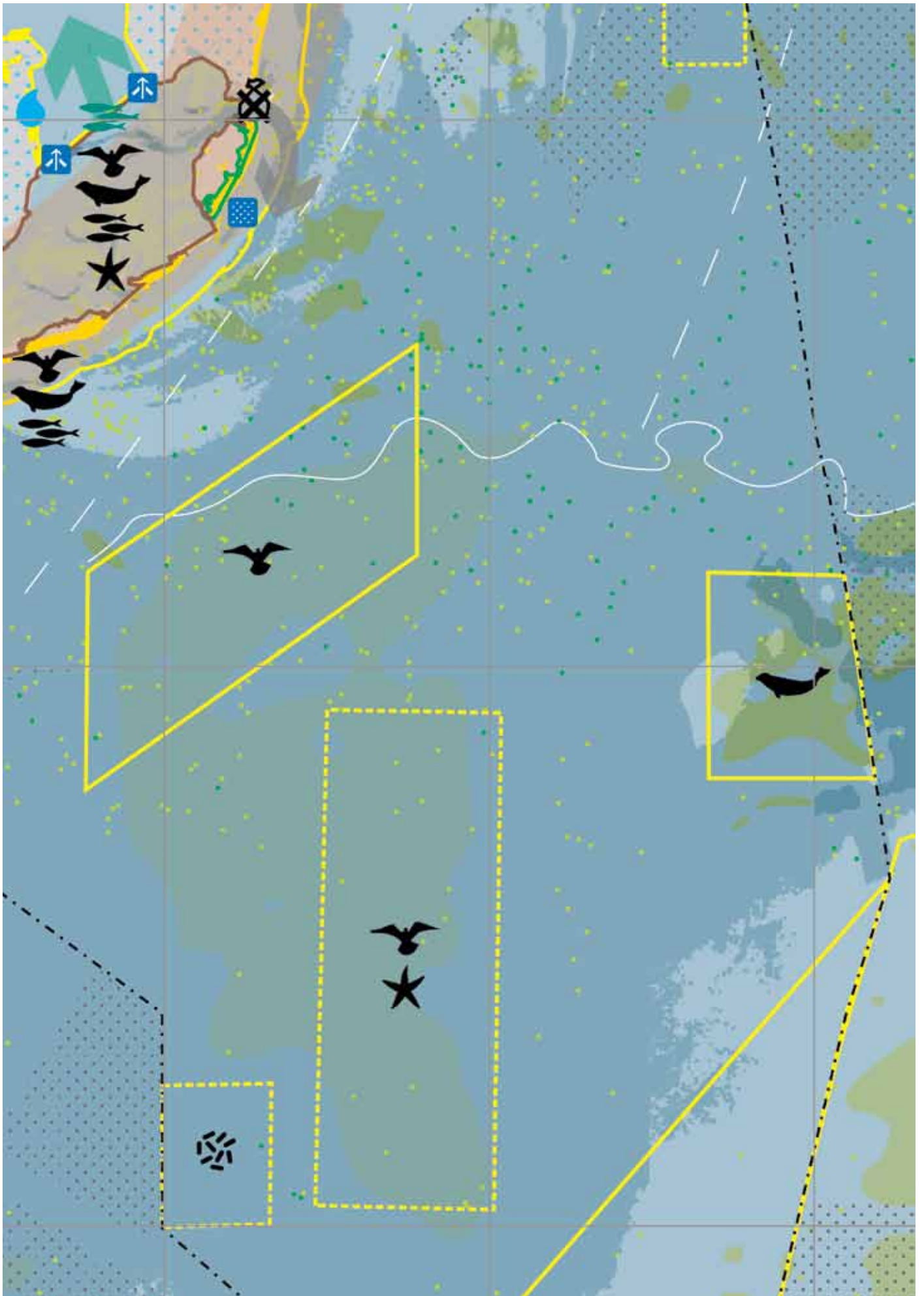
uit ecologisch oogpunt "toevallige" bijproducten van menselijk gebruik. Ze zijn al naar gelang hun ligging en vorm een verzameling van biotopen die je zou kunnen tegenkomen op natuurlijke habitats als stenen, grind en rotskusten van onze buurlanden, maar dan "dicht bij huis", veelal op scheepswrakken. Voegen zij dus weinig toe aan wat het natuurlijk ecosysteem in gezonde toestand zou kunnen bieden? In ieder geval zijn het aantrekkelijke, bereikbare locaties voor de beleving van de zee. Onderlinge afspraken over duurzame exploitatie mits verenigbaar met nationale belangen (veilige energiewinning, scheepvaart, zandwinning) draagt bij aan een gezond ecosysteem met hoogwaardige voedselopbrengst. Actieve bescherming is behalve technisch en juridisch moeilijk ook niet logisch.

- Natuurontwikkeling met kunstriffen is wel denkbaar.

De ontwikkelingen in de visserijsector naar 2050 zijn zo groot dat de (voorheen negatieve) effecten op natuur en biodiversiteit veel geringer zijn geworden. Er is een aanwijsbaar verband gelegd tussen de gebieden die fungeren als kraamkamers en refugia en de herstelde vispopulaties (en voorraden). De Noordzeedondernemer heeft meerdere economische loten aan zijn/haar marien bedrijf. Wier- en algenproductie op zee een booming business. Doordat dit grootschalig plaatsvindt kunnen de fosfaten en nitraatgehalte in het effluent weer omhoog (bemesting van de akkers). De kosten van waterzuivering kunnen omlaag.

De vis uit de Noordzee wordt te goedkoop betaald. Het meeste van de visproducten uit de Noordzee gaat nu naar zuid Europa en Afrika voor prijzen die veel (waarschijnlijk) lager zijn dan de prijzen wij betalen. Voor vis bestaat nog geen true pricing (alle negatieve effecten zijn verdisconteerd in de prijs). MSC bevat ook eisen te aanzien van marien gebiedsbeheer. De visondernemer is ook een gebiedsmanager.

Het onaffe verhaal over natuur en voedsel....

Visieontwikkeling staatssecretaris Dijk (uit brief d.d. 13.10.2013)

"Het perspectief van een natuur midden in de samenleving inspireert tot nadenken over onze huidige wijze van beschermen, beleven en benutten van natuur. Zo zou het creëren van gezonde, veerkrachtige ecosystemen wellicht een effectievere en efficiëntere bijdrage kunnen leveren aan het behoud van biodiversiteit dan strakke beschermingsregimes voor individuele soorten. In dergelijke beschermingsregimes schieten we soms door als het behoud van de soort onevenredig veel middelen vergt, of middelen die bij alternatieve aanwending meer natuurresultaat op zouden leveren. In het huidige natuurbeleid krijgt soortbehoud door verbetering van condities al aandacht. Ik wil deze richting verder verkennen omdat deze aansluit op de natuurlijke dynamiek waarbij soorten nu eenmaal verdwijnen en verschijnen. Al met al is het zaak in de zoektocht naar sturen op condities een combinatie te maken tussen de inzet van Rijk en provincies, primair ingegeven door het versterken van condities voor dynamische natuur, en initiatieven van burgers en andere maatschappelijke partijen die vaak gericht zijn op behoud en terugkeer van soorten."

analyse

De effecten van fysieke, chemische en biogene verstoringen in de voorbije eeuw dragen in verschillende mate bij aan de huidige toestand van het mariene ecosysteem. Kwetsbare structuren zijn over uitgestrekte arealen zelfs geheel verdwenen. Sommige bodemdieren worden in hun voortbestaan bedreigd, of komen niet meer voor. Ook het evenwicht in de diversiteit van de visstand is aangetast, zowel qua soortensamenstelling als leeftijdsklassen (verdwijnen van oude grote vissen). Vooral een aantal

haaien- en roggensorten hebben zwaar te lijden gehad of zijn verdwenen. Een belangrijke oorzaak ligt in de fysieke schade aan de zeebodem als gevolg van bodemberoerende activiteiten in de tweede helft van de 20e eeuw, waaronder vooral de traditionele boomkorvisserij. Daarbij is de teruggooi van bijvangst een enorme verspilling. De rivieren optrekkende vissoorten zijn zeldzaam geworden door de barrièrewerking van dijken en kustwerken. Exoten, die door de scheepvaart of voor aquacultuur zijn geïntroduceerd, hebben hun effect op het ecosysteem. Los van effecten op individuele dieren, is nog onbekend wat de effecten van zwerfvuil (waaronder microplastics) of onderwatergeluid op ons druk gebruikte Noordzee-ecosysteem zijn, net zoals het cumulatieve effect van vele kleinere verstoringen bij elkaar.

Daarnaast is nog te weinig inzicht in werking van klimaatverandering op de verschillende abiotische en biotische mechanismen die tot verandering van natuurwaarden kunnen leiden.

Vanaf het eerste decennium van de 21e eeuw zijn positieve ontwikkelingen waar te nemen. De vervuiling en eutrofiëring zijn als gevolg van decennialang milieubeleid sterk afgenomen, omvangrijke effecten via de voedselwebben op vogels en zeezoogdieren behoren tot het verleden. Vigerend beleid voor exoten leidt tot een drastische daling van risico's voor het mariene milieu. De beheerplannen die worden ontwikkeld voor Natura 2000-gebieden bevatten onder andere beperkingen voor de visserij en mitigatie voor barrièrewerking door kunstwerken. Ze gaan in de kustzone cumulatie van verstoringen tegen.

Het verbeteren van de toestand van het mariene ecosysteem buiten de beschermde gebieden

zal vooral afhangen van verdere verduurzaming van de visserij in het kader van de herziening van het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) met een voorziene looptijd 2013-2022. Met een groeiend aantal commerciële vissoorten gaat weer veel beter dan voorheen. Alternatieve, milieuvriendelijker visserijtechnieken zijn beschikbaar, maar worden binnen het Europese beleidskader echter nog maar beperkt toegestaan.

De huidige toestand van het mariene milieu waarborgt nog geen gezonde structuur en functies van de mariene ecosystemen. Als gevolg van menselijk handelen zijn bodemhabitats veranderd of beschadigd. Ook van enkele vogelsoorten is achteruitgang van populaties vastgesteld. De ontwikkeling van de populaties van zeezoogdieren toont weliswaar een positieve trendomkering, maar deze populaties zijn nog altijd kwetsbaar als gevolg van de matige habitatkwaliteit. Er is nog steeds duidelijk voortschrijdende verandering en achteruitgang in de biodiversiteit van de Noordzee waar te nemen.

Er zijn verschillende waardevolle habitats. De hoogste biodiversiteit wordt gevonden langs de kust en op het Friese Front (Bos et al. 2011). We onderscheiden 1) natuurlijke habitattypen (fronten; zand; zandbanken; slib; grind; schelpenbanken), en 2) Door de mens gecreëerde habitattypen (geploegde zeebodem -door zware boomkorvisserij; geharkte zeebodem -door de minder zware garnalenvisserij; windmolenparken; mijnbouwplatforms; scheepswrakken; zandwinputten) Van deze habitattypen vallen alleen de zandbanken en grind/stenen gebieden onder Natura 2000 (HR).

Beleid tot op heden

Stand van zaken natuur op zee in 2014

Het Nederlands Noordzeebeleid streeft naar groei van het duurzaam economisch gebruik van de zee, in harmonie met het herstel en behoud van belangrijke mariene natuurwaarden.

Natura 2000-gebieden

Dit streven werkt door in de status die waardevolle, kwetsbare natuurgebieden de afgelopen jaren hebben gekregen in het ruimtelijk beleid. In het raamwerk van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn zijn de Voordelta, de Noordzeekustzone, de Westerschelde en de Vlakte van de Raan al aangewezen als Natura-2000 gebied. Het halen van de doelen voor de instandhouding van aanwezige soorten en het herstel van habitat zijn leidend bij het opstellen van beheerplannen voor deze gebieden.

De beheerplannen reguleren ook het gebruik van de beschermde gebieden. Per gebruiksfunctie wordt volgens het afwegingskader van de Natuurbescher-

mingswet (Nb-wet) bekeken of en onder welke voorwaarden de activiteiten toelaatbaar zijn. Ook hier streeft de overheid naar meervoudig ruimtegebruik. Initiatiefnemers van nieuw of bestaand gebruik dat de toets niet doorstaat, moeten een vergunning aanvragen.

Voor de Doggersbank, het Friese Front en de Klaverbank volgt aanwijzing als Natura 2000-gebied. De Nb-wet en de Flora- en faunawet zijn uitgebreid naar de gehele Nederlandse Exclusieve Economische Zone (EEZ). Ze moeten tot het moment van aanwijzing als Natura 2000-gebied in 'goede staat van instandhouding' blijven. Bestaand gebruik dat niet vergunningsplichtig is en gebruik dat internationaal is gereguleerd, zoals visserij en scheepvaart, kan tot nader order in deze gebieden activiteiten blijven ontplooiën, mogelijk met bepaalde beperkingen of onder bepaalde voorwaarden. Alle hierboven genoemde gebieden zijn bij OSPAR aangemeld als Marine Protected Areas.

Visserijbeleid

Het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) van de EU bindt de visserij in de Noordzee daarom – en ook omwille van het voortbestaan van de sector zelf – aan strikte maatregelen en regels. Deze hebben betrekking op gebieden, vangsten (quota), seizoenen en zeedagen, motorvermogen en voorschriften voor het vistuig. In Europees verband heeft ook het ontwikkelen van innovatieve, duurzame technieken grote aandacht. Het Nederlands visserijbeleid is sterk gericht op samenwerking met de sector bij het realiseren van duurzame visserij. De Nederlandse visie op het Europees visserijbeleid is vastgelegd in de nota *Vis als duurzaam kapitaal* (2009). In 2014 wordt vernieuwing van het GVB van kracht.

Zonering en interactie met ander gebruik

De Nederlandse visserijvloot is vooral actief in de kustzone en op open zee in het zuidelijk en oostelijk deel van de Noordzee. Binnen de 12-mijlszone en in de zogenaamde 'scholbox' ten noorden van de Waddeneilanden en in de Duitse Bocht mogen alleen schepen met een motorvermogen van minder dan 300 pk vissen. De toegang tot de Nederlandse territoriale zee is verdeeld in aparte zones voor schepen uit België, Frankrijk, Duitsland, Denemarken en het Verenigd Koninkrijk. Visserij is niet toegestaan in windturbineparken, binnen een zone van 500 meter rond mijnbouwplatforms, in scheepvaartroutes, aanloopgebieden en clearways, boven gronden waar veel munitie ligt en in bepaalde delen van Natura 2000-gebieden.

Effecten op natuur en verduurzaming

De visserijsector maakt – in lijn met het overheidsbeleid – een omslag naar meer duurzame vangstmethoden. Nieuwe technieken laten de bodem met rust en voorkomen ongewenste bijvangst. Enkele innovatieve

technieken zoals de sumwing, hydrorig, pulskor en pulswing worden op hun bruikbaarheid onderzocht. Willen nieuwe technieken een plaats krijgen in Europese en nationale regelgeving dan mogen ze geen onbedoelde negatieve neveneffecten hebben.

Maricultuur

De teelt van vis, schelpdieren en algen biedt interessante mogelijkheden binnen de doelstelling van duurzame exploitatie van de zee. Voor verschillende vormen van maricultuur is experimenteerruimte nodig. Mosselzaadinstallaties (mzi's) lijken een kansrijke toekomst te hebben als vervanger van het sleepnet (mosselkor) dat mosselzaad van de bodem vist. Voor alle initiatieven voor het exploiteren van maricultures is een vergunning nodig onder de Visserijwet. Belangrijke toetsen bij vergunningverlening zijn het voorkomen van verspreiding van ziekten bij het 'verslepen' tussen verschillende locaties en het nutriëntenneutraal kweken.

Toerisme en recreatie

De Nederlandse kust is een nationale en internationale toeristische trekpleister. De kracht zit in het 250 km lange brede zandstrand met achterliggend duingebied, afgewisseld met badplaatsen en haventjes met vaak een zeer eigen identiteit. De sector toerisme is goed voor 3% van het BNP en 5% van de werkgelegenheid. Circa 25% van de overnachtingen in de sector vindt plaats langs de kust.

De lange en brede stranden, de omliggende duinen en de variatie in badplaatsen lokken binnen- en buitenlandse toeristen naar de Noordzeekust. Badgasten, surfers, kitesurfers, deltavliegers, sportvissers, zeilers en motorbootvaarders, allemaal recreëren ze graag op en aan het water. Het toerismebeleid en de uitvoering ervan zijn grotendeels in handen van provincies en gemeenten.

NOORDZEE 2050 GEBIEDSAGENDA

Deelnemers

Voor deze bijeenkomst zijn uitgenodigd alle deelnemers aan onze sessies in 2013/2014 aangevuld met namen van personen met wie we een link hebben rond de Noordzee.

Jullie zijn allemaal weer van harte uitgenodigd en neem gerust nog iemand mee!

De locatie hebben we op jullie komst aangepast: we hopen dat jullie massaal aanwezig zullen zijn. Vanwege catering graag RSVP via yasin.keskin@minienm.nl

Productieteam

Jeroen Vis, Lodewijk Abspoel, Robert Smaak, Yasin Keskin, Paul van Hemert (/Pauline van den Broeke), Eelco Koolhaas, Marleen Wijnstok, Wim van Urk, Pieter Jannink en Sebastian van Berkel

Vervolg

- 26 februari ('export en energietransitie') – en een generale repetitie
- **13 maart Noordzeecongres!**
Aanmelden kan via: www.noordzeecongres.pleio.nl

Contact

Jeroen Vis (0648131339), Lodewijk Abspoel (0623430869), Yasin Keskin (0615359464) en Marleen Wijnstok (0648138362)

NOORDZEE 2050 GEBIEDSAGENDA